

Godkjenning av praksis for praksiskandidater i yrkessjåførfaget

Utdanningsdirektoratet har svart Statsforvalteren i Vestfold og Telemark om godkjenning av praksis for praksiskandidater i yrkessjåførfaget.

TOLKNINGSUTTALELSE | 27.01.2023

Gjelder

- Opplæringslova - § 3-5 Fag- og sveineprøve utan læreforhold og skole

Bakgrunn

Dere har fått en henvendelse fra Vestfold og Telemark fylkeskommune, der fylkeskommunen spør om en praksiskandidat i yrkessjåførfaget kan få godkjent 19-ukers kurset (sertifikatet for tunge kjøretøy) som en del av kravet til fem års praksis.

Dere vurderer på den ene siden at 19-ukers kurset bør regnes inn i praksiskravet på fem år, siden lærlinger får dette godkjent som en del av læretiden i bedrift. For lærlinger som følger 2+2 ordningen inngår kurset som en del av læretiden.

På den andre siden vurderer dere at 19-ukers kurset er en forutsetning for å skaffe seg praksis som yrkessjåfør. Sammenlignet med lærlinger kan det vurderes at 19-ukers kurset er en del av opplæringsåret, og ikke en del av praksisåret. Dette fordi praksiskandidatordningen er løstrevet fra 2+2 ordningen, og det vil derfor være riktig at praksiskandidaten kan dokumentere fem års allsidig praksis *etter* nødvendig opplæring via 19-ukers kurset. I så fall vil det bety at kurset ikke kan godkjennes som en del av kravet om fem års praksis. Dere ber om en avklaring på hva som er riktig forståelse av dette.

Vårt svar

Praksiskandidatordningen er en dokumentasjonsordning, og ikke en opplæringsordning. Ordningen er regulert i opplæringsloven § 3-5, og gjør det mulig å ta fag- eller svenneprøve på grunnlag av allsidig praksis i faget som er 25 prosent lengre enn den fastsatte læretiden. For yrkessjåførfaget innebærer dette krav til fem års praksis. Praksisen skal dekke de mest vesentlige delene av vg3-læreplanen i lærefaget, se forskrift til opplæringsloven § 11-12.

Det er fylkeskommunen som vurderer og avgjør om praksisen kan godkjennes. Vi har utarbeidet retningslinjer for vurdering av praksis, der målet er å bidra til riktig og lik vurdering i fylkeskommunene.(1) Svaret på problemstillingen i denne saken går ikke direkte frem av disse retningslinjene.

Lærlinger i yrkessjåførfaget tar et 19-ukers kurs som gir dem førerrett for tunge kjøretøy (klasse C og CE eller D sertifikat). Et slikt sertifikat er en forutsetning for å være operative i læretiden. Etter vår vurdering kan 19-ukers kurset godkjennes som en del av kravet til fem års praksis for praksiskandidater i yrkessjåførfaget.

Vår referanse: 2023/456

Vedlegg

- [Praksiskandidater – retningslinjer for vurdering av praksis](#)